

De economie van de tussenkalftijd

Volgens de wetenschappelijke logica zou een korte tussenkalftijd (TKT) economisch voordeel opleveren. Maar melkveehouders hebben zo hun eigen logica en daarom gaat de stelling lang niet altijd op. Uit een recente analyse van Alfa accountants (8/12-202): *Tussenkalftijd heeft nauwelijks invloed op het saldo*”, blijkt dat ook.

Grote spreiding

Het verschil in TKT in de analyse van Alfa is 58 dagen (tabel 2), maar afhankelijk van de indeling van de bedrijven varieert de TKT van 384 tot 457 dagen met een gemiddelde van 412 en een (statistische) spreiding 30 dagen (tabel 1) tot meer dan 365 dagen als individuele bedrijven worden vergeleken. Dit duidt erop dat veel bedrijfsfactoren een (grote) rol kunnen spelen bij het tot stand komen van de TKT. Bedrijven die streven naar een korte TKT doen dat meestal omwille van de productie. Die is naast de voerkosten het meest bepalend voor het saldo. De voerkosten worden bepaald door de voerprijs, het krachtvoerbruik, het aandeel eigen ruwvoer, de teeltkosten etc. Allemaal zaken die niets met de TKT te maken hebben, maar vooral met de bedrijfsvoering, de bedrijfsopzet en het type koe. In figuur 1 is per productieklasse van 200 kg de gemiddelde TKT weergegeven. De langere TKT bij de lagere producties komt door de bedrijfsopzet en de bedrijfsvoering die op hun beurt weerslag hebben op het saldo. Hier zie je ook weer grote verschillen tussen bedrijven. De correlatie van de TKT met het saldo is zeer zwak of afwezig vanwege de grote individuele verschillen.

De levensduur en levenssaldo

Het verschil in afvoerleeftijd op de bedrijven uit bijgaande analyse bedraagt 4 maanden. Behalve dat de opfokkosten per koe lager zijn is de levensproductie op de bedrijven met de langere TKT ondanks de lagere jaarproductie ca. 250 kg hoger. Zouden de bedrijven met de korte TKT de levensduur met 4 maanden verlengen, dan zou dat maar liefst ca. 3.300 kg levensproductie meer opleveren. Economisch vergelijken voor typisch koe-gebonden zaken zoals levensduur en TKT kan niet op basis van het saldo met de bedrijfseconomische boekhouding. Beter is het om het levenssaldo te gebruiken, het verschil tussen alle opbrengsten en kosten in het productieve leven van een koe. Hoe meer een koe in haar leven, op stal of bij afvoer, heeft opgebracht hoe beter. Het staat voor de efficiëntie van het gebruik van het productiemiddel koe. De TKT neemt met het ouder worden meestal toe en ook de melkproductie stijgt geruime tijd door, afhankelijk van het type koe en de leeftijd. Nemen we de cijfers in de analyse en houden we de overige technische kengetallen gelijk (wat in de praktijk natuurlijk nooit helemaal het geval is) dan zou het levenssaldo bij afvoer bij de langste TKT ca. €90 hoger zijn.

De juiste keuze

Alfa geeft terecht aan dat je goed moet kijken naar de eigen situatie en de capaciteit van je veestapel, zoals persistentie en gezondheid (en dus de levensduurkansen) of een kortere TKT economisch en technisch haalbaar is. Een korte TKT is geen must maar een individuele afweging en zou wel eens een rem op de levensduur en de levensproductie kunnen zijn. Dus een goede afweging is belangrijk.

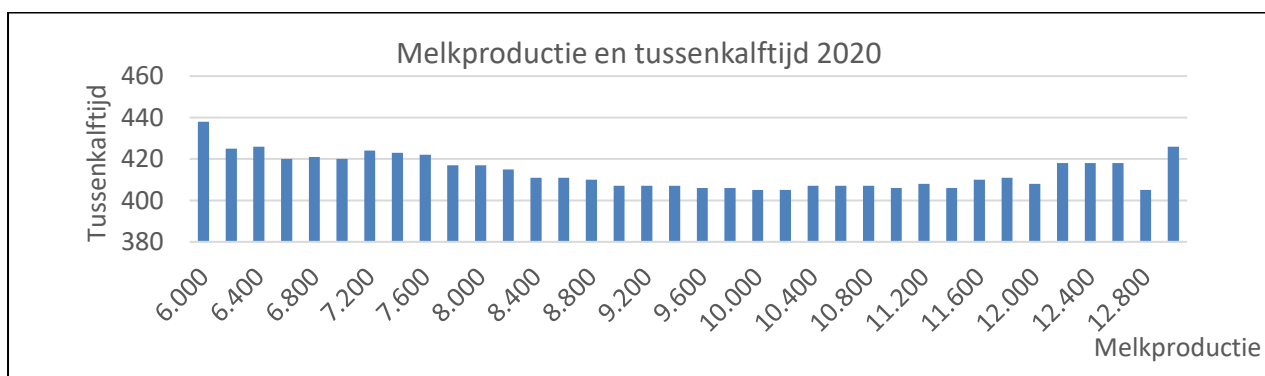
Tabel 1: Gemiddelde TKT op de bedrijven ingedeeld in 25% klassen van de tussenkalftijd (Bron CRV 2020)

Klasse TKT	gem. TKT
25% kortste	384
25% midden-kort	400
25% midden-lang	416
25% langste	457
Overall gemiddelde	412
Spreiding	30

Tabel 2: Technische en economische kengetallen van Alfa-bedrijven ingedeeld naar de 25% bedrijven met de kortste en de 25% bedrijven met de langste TKT (Bron: Alfa 2020).

Tussenkalf tijd	25% langste	25% kortste
Technische cijfers		
Tussenkalf tijd	447	389
Melkkoeien	108	124
Jongvee >1	25	32
Jongvee <1	29	38
Jongvee/10 mk	5,00	6,48
Totale melkproductie	948.704	1.192.745
Melk per koe per jaar	8.784	9.619
Vet	4,44	4,36
Eiwit	3,59	3,57
Totaal kg vet en eiwit	704	761
Leeftijd melkkoeien bij afvoer	5,75	5,40
Afvoerleeftijd j:mm	5.09	5,05
Financiële cijfers (per 100 kg melk)		
Opbrengsten bouwplan	€ 1,08	€ 1,29
Teeltkosten gras en mais	€ 1,40	€ 1,56
Loonwerk gras en mais	€ 2,16	€ 3,04
Machines ruwvoerproces	€ 1,95	€ 1,62
Totale eigen voerkosten	€ 4,43	€ 4,93
Aankoop voer	€ 10,40	€ 10,45
Totale voerkosten	€ 14,83	€ 15,38
Melkopbrengsten	€ 38,08	€ 37,75
Omzet en aanwas	€ 2,08	€ 2,68
Totale opbrengsten melkvee	€ 40,16	€ 40,43
Veeverbetering	€ 0,81	€ 0,77
Diergezondheidskosten	€ 1,26	€ 1,42
Stro en strooiselkosten	€ 0,50	€ 0,61
Overige veekosten	€ 0,27	€ 0,21
Kosten melkvee	€ 2,84	€ 3,01
Saldo verzorging	€ 37,32	€ 37,42
Saldo voer	€ 22,49	€ 22,04
Mestafzet	€ 0,38	€ 0,42
Loonwerk voeren	€ 0,07	€ 0,15
Saldo melkvee	€ 22,04	€ 21,47

Figuur 1: De tussenkalf tijd per productieklasse van 200 kg in 2020 (Bron: CRV 2020).